Lietas Nr. C24086016
Lietas arhīva Nr. C-0860-16/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2016.gada 21.novembrī

Ogres rajona tiesa: tiesnesis Dz.Melbārdis
ar tiesas sēdes sekretāri Z.Strautu,
piedaloties prasītājam /pers. A/, atbildētājam/pers. B/, Brīvības ielā 6, 2016.gada 7.novembrī atklātā tiesas sēdē, izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 2.februārī prasītājs /pers. A/ cēlis prasību tiesā pret atbildētāju /pers. B/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1757., 1759.panta 2.punktu, 1765.panta pirmo daļu, 1943.pantu, lūgts: 1) piedzīt no atbildētāja prasītāja labā pamatparādu 22 200 *euro* apmērā; 2) likumiskos nokavējuma procentus 8787,55 *euro* apmērā; 3) tiesas izdevumus.

Prasībā norādīts, ka 2009.gada 18.martā prasītājs izsniedza atbildētājam aizdevumu 22 900 *euro* apmērā, ko atbildētājs apņēmās atmaksāt prasītājam līdz 2009.gada 17.maijam (ieskaitot). Minēto apliecina atbildētāja parakstītā parādzīme, ko apliecinājusi zvērināta notāre Marta Zeile.

Atbildētājs joprojām nav norēķinājies ar prasītāju, pamatparāda summa sastāda 22 200 *euro*.

No 2009.gada 18.maija līdz prasības pieteikuma parakstīšanas brīdim – 2015.gada 21.decembrim, ir pagājušas 2408 dienas, kas sastāda ievērojamu atbildētāja nokavējumu, tādejādi prasītājs aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 8787,55 *euro* apmērā.

[2] 2016.gada 29.februārī tiesā saņemts iesniegums no atbildētāja, kurā atbildētājs celto prasību neatzīst. Paskaidrojis, ka atbildētājs mutiski vienojās ar prasītāju par naudas aizdevumu auto iegādei uz realizāciju. Vēlāk prasītājs auto pārdeva un saņemto maksu par auto paturēja sev. Norādīja, ka no 2012.gada ir veicis dažādus sava amata darbus prasītāja īpašumos, prasītājs atbildētāja atalgojumu 1000 *euro* apmērā ieturēja it kā parāda dzēšanai.

[3] 2016.gada 31.martā tiesā saņemta prasītāja atsauksme uz atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem. Atsauksmē prasītājs norāda, ka atbildētāja paustos apgalvojumus noraida, jo aizdevuma saistībām nav nekāda sakara ar savstarpējiem darījumiem sakarā ar automašīnas pirkšanu un pārdošanu.

[4] Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā minētajiem pamatiem un motīviem.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību neatzina uz paskaidrojumos norādītiem pamatiem.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījums, uzklausījusi abu pušu viedokļus tiesa sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Lietā nav strīda par to, ka 2009.gada 18.martā prasītājs izsniedzis parādzīmi (*lietas 9.lapa*) par 22 900 *euro* atbildētājam, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmies veikt parāda samaksu līdz 2009.gada 17.maijam (ieskaitot), kā arī prasītājs nekavējoties, bez iepriekšējas atbildētāja brīdināšanas, pielīgst sev tiesības vērsties tiesā pret atbildētāju par visas neatmaksātās naudas summas ar soda naudas piedziņu no atbildētāja.

[6] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja pamatparādu 22 200 *euro* apmērā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot zaudējumus. Savukārt minētā likuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka atbildētājs mutiski vienojās ar prasītāju par naudas aizdevumu auto iegādei uz realizāciju. Kad auto tika nopirkts, visos sākotnējos dokumentos (pirkšanas/pārdošanas līgums, muitas deklarācija, jūras/sauszemes transporta izdevumu rēķins) auto tika reģistrēts uz atbildētāja vārda, bet visus ar auto saistītos izdevumus sedza prasītājs. Auto izmaksas sastādīja 22 900 *euro*. Diemžēl, kad tika parakstīta parādzīme, netika uzrādīts, kādam nolūkam tika izmantota nauda. Atbildētājs uzskata, ka pārdodot auto, prasītājs saņemto maksu paturēja sev, līdz ar ko saņēmis atpakaļ aizdoto naudu. Tāpat atbildētājs ir norādījis, ka prasītājs ir ieturējis no atbildētāja darba samaksu 1000 *euro* apmērā.

Izvērtējot atbildētāja minētos iebildumus kontekstā ar prasītāja paskaidrojumiem un tiesas sēdē noskaidroto, tiesa dod priekšroku prasītāja argumentiem.

Proti, saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu pušu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem tikai tad, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Paskaidrojumi ir personiski, tos dod ieinteresētās personas, kuras lietā nozīmīgiem faktiem var piešķirt savu interpretāciju, līdz ar to ne katrs pušu apgalvojums uztverams kā pierādījums.

Lietā ir atbildētāja parakstīta parādzīme (*lietas 9.lapa*), no kuras redzams, ka atbildētājs no prasītāja ir saņēmis aizdevumu 22 900 *euro* apmērā, atbildētājs ir apņēmies veikt parāda samaksu līdz 2009.gada 17.maijam (ieskaitot). Tiesa konstatē, ka parādzīmē nav norādīts aizdevuma došanas mērķis, tomēr likums neparedz, ka, izsniedzot aizdevu, aizdevuma līgumā obligāti būtu jānorāda mērķis, kam tiek aizdevums izsniegts. Atbildētājs pēc

būtības nav apstrīdējis faktu, ka minēto aizdevumu ir saņēmis, tomēr ir norādījis, ka aizdevums ir bijis paredzēts auto iegādei un parāds faktiski ir nolīdzināts ar automašīnas Dodge Charger iegādi un nodošanu prasītājam, kuru prasītājs vēlāk arī ir realizējis, saņemot par to naudu, ko nenoliedz arī pats prasītājs.

Civillikuma 1934. pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Savukārt Civillikuma 1943. pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1811. pants paredz, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Civillikuma 1838. pants paredz to, ka fakts, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Savukārt Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus; prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt šī likuma 104. panta pirmā daļa noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Lietas materiālos nav pierādījumu, ka atbildētājs būtu atmaksājis aizdevumu, tāpat atbildētāja paskaidrojumos minētais, ka aizdevuma mērķis ir bijusi automašīnas iegāde, kura esot nodota prasītājam, kurš to savukārt ir pārdevis un atguvis aizdotos līdzekļus, nedod pamatu secinājumam, ka aizdevuma saistības ir tikušas izpildītas. Proti, atbildētāja iesniegtie pierādījumi – rēķini par automašīnas transportēšanu, līgums par automašīnas iegādi izsolē, kā arī automašīnas fotogrāfijas (*lietas 16-26.lapa*) nekādi nepierāda aizdevuma saistības izpildi.

Līdz ar minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenams pamatparāds 22 200 *euro* apmērā.

[7] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 8787,55 *euro* apmērā par laika periodu no 2009.gada 18.maija līdz 2015.gada 21.decembrim. Prasītājs norādīja, ka neprasa piedzīt līgumsodu, par ko puses bija vienojušās, noslēdzot aizdevuma līgumu, bet gan likumiskos procentus, kas ir labvēlīgāk atbildētājam, jo likumisko procentu apmērs ir mazāks par iespējamā līgumsoda apmēru

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa paredz, ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, un saskaņā ar minētā panta ceturto daļu likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla, jeb neatmaksātā pamatparāda summas.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai.

Prasītājs ir norādījis, ka viņš nevēlas no atbildētāja piedzīt parādzīmē norādīto nokavējuma naudu (20 *euro* dienā), kas pašlaik sastādītu ievērojamu summu, tā vietā viņš vēlas piedzīt likumiskos procentus, kas kopsummā ir daudz mazāk.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā ietverto likumisko nokavējuma procentu parāda aprēķinu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus aprēķināto likumisko nokavējuma procentu samaksas faktam prasītājas norādītajā laika posmā.

Pamatojoties uz minēto tiesa atzīst, ka prasījums ir pamatots un apmierināms un no atbildētāja piedzenami nokavējuma procenti 8787,55 *euro* apmērā par laika periodu no 2009.gada 18.maija līdz 2015.gada 21.decembrim.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai no atbildētāja piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram – valsts nodeva 1242,77 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā, kopā 1247,47 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam no atbildētāja valsts ienākumos piespriežami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,77 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 96., 97., 189.-193. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, pamatparādu 22 200 *euro* apmērā, likumiskos nokavējuma procentus 8787,55 *euro* apmērā par laika periodu no 2009.gada 18.maija līdz 2015.gada 21.decembrim, kā arī tiesas izdevumus 1247,47 *euro*, kopā piedzīt 32 235,02 *euro* (trīsdesmit divi tūkstoši divi simti trīsdesmit pieci *euro* un 02 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,77 *euro* (astoņi *euro* un 77 centi). Maksājuma dokuments, kas apstiprina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, nekavējoties iesniedzams Ogres rajona tiesas kancelejā.

Noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis Dz.Melbārdis